Design By : Banas Dairy Media

પ્રકાશન :- ઈન્ચાર્જ મેનેજિંગ ડિરેક્ટર (બનાસ ડેરી), બનાસકાંઠા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લિ., પો.બો.૨૦, પાલનપુર - ૩૮૫૦૦૧

Banas Dairy
India's Pride - Asia's Best

બનાસની ધરતીનો
ધબકાર

અંક: ૧૭ | મેં - ૨૦૨૪

www.banasdairy.coop | banasdairy1969 | banasdairy1969 | banasdairy1969 | banasdairymedia

બનાસ સૈનિક સ્કુલનાં પ્રથમ વાર્ષિક ઉત્સવની ઉજવણી કરાઈ, જે શિસ્ત, શારીરિક તંદુરસ્તી અને ચારિત્ર્ય વિકાસ પર ભાર મૂકીને સર્વગ્રાહી શિક્ષણ પ્રદાન કરે છે.

બનાસકાંઠા જિલ્લામાં કરાઇ દૂધ દિનની ઉજવણી. ચેરમેનશ્રી એ કહ્યું દૂધ ઉત્પાદકોનો પૈસો એ પુરુષાર્થ, પરિશ્રમ અને પુણ્યનો પૈસા છે.

બનાસકાંઠાનું ગૌરવ: બનાસકાંઠાની સશક્ત, સક્ષમ અને સ્વાવલંબી નારી શક્તિને સલામ!

ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીની અધ્યક્ષતામાં યોજાયો બનાસ સૈનિક શાળાનો પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ

ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીની અધ્યક્ષતામાં બનાસ મેડિકલ કોલેજ, મોરીયા ખાતે સૈનિક સ્કૂલના વાર્ષિક ઉત્સવની ઉજવણી કરવામાં આવી

સૈનિક શાળા શરૂ કરવા પાછળનો ઉદ્દેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિને અનુરૂપ ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ પૂરું પાડવા અને સશસ્ત્ર દળોમાં જોડાવા સહિતની અન્ય કારકિર્દીની વધુ સારી તકો પૂરી પાડવાનો છે.

બનાસ ડેરી બનાસ સૈનિક સ્કૂલને ભારતની પ્રતિષ્ઠિત સૈનિક શાળામાની એક બનાવશે, જે ખાસ કરીને ગ્રામીણ લોકોને ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ સેવા પૂરી પાડશે અને તેમના શરીર, મન, ચારિત્ર્યનો રાષ્ટ્રીય ભાવના, અદમ્ય સાહસનો વિકાસ કરશે.

ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીએ વાર્ષિકોત્સવમાં વિદ્યાર્થીઓ અને વ્હાલીઓ સાથે સંવાદ કરી સૌ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને જ્વલંત કારકિર્દીની શુભકામનાઓ પાઠવી હતી.

આ પ્રસંગે બાળકોએ મનમોહક સાંસ્કૃતિક અને પ્રેરણાદાયી કૃતિઓ રજૂ કરી.

આ બનાસકાંઠા જિલ્લો રણ સાથે જોડાયેલો છે. અગાઉ પાણીના અભાવે આ વિસ્તાર પણ સૂકો રહ્યો હતો. અહીંના મોટાભાગના લોકો પહેલેથી જ ખેતી અને પશુપાલનના વ્યવસાય સાથે જોડાયેલા છે. સૂકા વિસ્તાર અને પાણીના અભાવને કારણે અહીંની ખેતી એટલી નફાકારક નહોતી. અહીંના લોકોએ ભારે હાડમારી જોઈ છે. અગાઉ અહીં રોજગારીની કોઈ વ્યવસ્થા નહોતી. લોકો પૈસા કમાવવા માટે બીજા શહેરોમાં જતા હતા. ત્યારે આપણા પ્રેરણા સ્ત્રોત સ્વ. શ્રી ગલબા કાકાએ બનાસકાંઠા જિલ્લાના છેવાડાના ગામમાં રહેતી કોઈ વિધવા બહેન દાતરડાનાં હાથા પર સ્વમાનભેર જીવન ગુજારી શકે તેવા ધંધા વિકસાવવાનું સ્વપ્ન જોયું હતું અને તેને સાકાર કરવા .

તેમણે બનાસ ડેરીની સ્થાપના કરી. હવે આ પ્રદેશ હરિયાળો અને પાણીયુક્ત બની ગયો છે. બનાસ ડેરીના નિર્માણ બાદ લાખો મહિલાઓ આર્થિક રીતે મજબૂત બની અને તેમના પરિવારનો આધાર પણ બની. તમે લોકો વિશ્વાસ નહીં કરો કે આજે પશુપાલનમાંથી આ મહિલા સરકારી અને ખાનગી કંપનીઓના ટોચના અધિકારીઓ કરતા વધુ પૈસા કમાય છે. પરંતુ આનાથી બનાસકાંઠા જિલ્લાનો સર્વાંગી વિકાસ શક્ય ન હતો. સર્વાંગી વિકાસ અને ગૌરવ, પ્રતિષ્ઠા અને ઉજ્જવળ ભવિષ્ય માટે શિક્ષણ જરૂરી છે અને આ હાંસલ કરવા માટે બનાસ ડેરી અને પશુપાલકો એ મળીને બનાસ મેડિકલ કોલેજ, મોરિયાનું નિર્માણ કર્યું, જે દેશમાં ખેડૂતોની માલિકીની પ્રથમ મેડિકલ કોલેજ છે. અહીં જ સૈનિક સ્કૂલ પણ બનાવવામાં આવી હતી, જેથી જિલ્લો શિક્ષણ ક્ષેત્રે પ્રગતિ કરી શકે અને બાળકો અને યુવાનો શ્રેષ્ઠ શિક્ષણ મેળવી શકે. આ મેડિકલ કોલેજ સ્વ. શ્રી ગલબા કાકાને સાચા અર્થમાં શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવા

બનાવવામાં આવી, જેના કારણે માત્ર બનાસકાંઠા જિલ્લાના બાળકો જ નહીં પરંતુ રાજસ્થાન અને અન્ય ઘણા રાજ્યોના બાળકો પણ તબીબી શિક્ષણ મેળવી રહ્યા છે અને આજે શિક્ષણ ક્ષેત્રે આગળ વધવા બનાસ મેડિકલ કોલેજના કેમ્પસમાં છેલ્લા કેટલાક સમયથી સોનિક સ્કૂલ શરૂ કરવામાં આવી છે. સૈનિક સ્કૂલ માટે પાલનપુર તાલુકાની આજુબાજુમાં એક જગ્યા ખરીદવામાં આવી છે, જ્યાં ભવ્ય અને અદભૂત સૈનિક સ્કૂલના નિર્માણ કાર્યનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. સૈનિક શાળાઓ પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓ છે જેનો હેતુ સશસ્ત્ર દળોમાં કારકિર્દી માટે યુવાનોને તૈયાર કરવાનો છે. આ શાળાઓ શિસ્ત, શારીરિક તંદુરસ્તી અને ચારિત્ર્ય વિકાસ પર ભાર મૂકીને સર્વગ્રાહી શિક્ષણ પ્રદાન કરે છે.

પીએમ મોદી સાહેબ પાસેથી મળી સૌનિક શાળા શરૂ કરવાની પ્રેરણા

આ સૈનિક શાળા શરૂ કરવાની પ્રેરણા આપણા દેશના યશસ્વી વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબ પાસેથી મળી હતી. તમને જણાવી દઈએ કે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજી નાનપણમાં સૈનિક સ્કૂલમાં ભણવા માંગતા હતા, તેમણે સૈનિક સ્કૂલમાં ફી પણ જમા કરાવી હતી, પરંતુ ઘરની આર્થિક સ્થિતિ નબળી હોવાના કારણે તેઓ પોતાનું સ્વપ્ન પુરી કરી શક્યા નહિ. ત્યારે તેઓ 14 વર્ષના હતા. તેમનું પોતાનું સપનું પૂરું ન થયું પરંતુ વડાપ્રધાન બન્યા બાદ તેમણે લાખો બાળકોના દેશની સેવા કરવાના સ્વપ્નને સાકાર કરવા દેશમાં ૧૦૦ સૈનિક શાળાઓનું નિર્માણ કરવાનો નિર્ણય કર્યો. જે અંતર્ગત સંરક્ષણ મંત્રાલયે એન.જી.ઓ/ ખાનગી શાળાઓ/રાજ્ય સરકારો સાથે ભાગીદારીમાં ૨૧ નવી સૈનિક શાળાઓની સ્થાપનાને મંજૂરી આપી હતી. બનાસ ડેરી અને ગલબાભાઈ નાનજીભાઈ પટેલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા બનાવવામાં આવેલ બનાસ સૈનિક શાળા પણ તે ૨૧ લશ્કરી શાળાઓમાંની એક છે.

મોદીજીએ યુવાનોને શિક્ષણ માટે પ્રોત્સાહિત કર્યા

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વ હેઠળની કેન્દ્ર સરકારની નવી શિક્ષણ નીતિ અંતર્ગત આધુનિક શિક્ષણની સાથે વિદ્યાર્થીઓ માટે રોજગારીની તકો ઊભી કરવાનો ઉદ્દેશ્ય છે. કેન્દ્ર સરકાર છેલ્લા કેટલાક સમયથી નવી શિક્ષણ નીતિ પર કામ કરી રહી છે. શિક્ષણ નીતિનો પાયો એવી રીતે નાખવામાં આવ્યો છે કે વિદ્યાર્થીઓના ભાવિ રોજગારની સંભાવનાઓ માટેનો માર્ગ આપોઆપ તૈયાર થઈ જાય. વિદ્યાર્થીઓને પ્રાથમિક અને ઉચ્ચ શિક્ષણ એ રીતે પૂરું પાડવું જોઈએ કે આધુનિક શિક્ષણની સાથે વિદ્યાર્થીઓને દેશના સંરક્ષણ સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં સરળતાથી નોકરીઓ મળી શકે અને તેમની લાયકાતના આધારે તેમને નોકરી મેળવવામાં કોઈ મુશ્કેલી ન પડે. ભારતીય સેના અથવા પેરા મિલિટરી ફોર્સ વગેરે શક્ય છે. દેશના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજી વારંવાર મન કી બાત અથવા તેમના ભાષણો દ્વારા યુવાનો અને યુવતીઓને સંબોધિત કરે છે અને યુવાનોને દેશના સંરક્ષણ ક્ષેત્ર, વિજ્ઞાન ક્ષેત્ર, આધુનિક શિક્ષણ તેમજ તેની સંસ્કૃતિ અને ઇતિહાસનો અભ્યાસ કરવા આગ્રહ કરે છે, જેના થકી આપણા દેશની સંસ્કૃતિ પર ગર્વની સાથે આજનું આધુનિક શિક્ષણ પણ શીખવી શકાય છે.

સૈનિક શાળાનો ઉદ્દેશ

બનાસ ડેરી દ્વારા નિર્મિત આ સૈનિક શાળાની સ્થાપનાનો ઉદેશ્ય વિદ્યાર્થીઓને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિને અનુરૂપ ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ પૂરું પાડવા અને સશસ્ત્ર દળોમાં જોડાવા સહિતની કારકિર્દીની વધુ સારી તકો પૂરી પાડવાનો છે. આજના યુવાનોને આવતીકાલના જવાબદાર નાગરિકો બનવા માટે તૈયાર કરીને રાષ્ટ્ર નિર્માણ તરફ સરકાર સાથે મળીને કામ કરવાની તક પણ પૂરી પાડે છે. જ્યારે બનાસ સૈનિક સ્કૂલ બાળકો આવ્યા ત્યારે મોટા ભાગના કિસ્સામાં તેમનું શિક્ષણ ધોરણ ખૂબ જ નીચું હતું, પરંતુ આજે સૈનિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓ બધીજ રીતે પરિપક્વ બની ગયા છે. પીટી અને વિવિધ રમતો દરમિયાન સંતુલિત અને સર્વગ્રાહી વિકાસ પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને સારા ધોરણો હાંસલ કરી શક્યા છે. તેઓ સમય જતાં નોંધપાત્ર રીતે પ્રગતી કરી છે. આ સાથે સ્વ-શિસ્ત, સમયની પાબંદી, એકસમાન, જવાબદાર આચરણ અને ઉચ્ચ નૈતિક મૂલ્યો આત્મસાત કરવામાં આવી રહ્યા છે. મોટાભાગના બાળકો પ્રવેશ સમયે એક ભાષાથી અવગત હતા. ૬૦ ટકા વિદ્યાર્થીઓ અંગ્રેજી ભાષામાં કમ્ફર્ટેબલ ન હતા. ૫ હિન્દી અને ૭૭ ગુજરાતી જાણતા ન હતા. આજે બધા હિન્દી જાણે છે. અંગ્રેજી બોલવામાં ઘણો સુધારો થયો છે, જે દરેક વિષયમાં જોવા મળે છે કારણ કે તેમના શિક્ષણનું માધ્યમ અંગ્રેજી છે. ગુજરાતી નિબંધો લખવા અને નાટકો કરવા એ તેમના માટે આજે સરળ કાર્ય છે.

અહીં બાળકોમાં સ્વરક્ષણ કૌશલ્ય પણ વિકસાવવામાં આવી રહ્યું છે. વિદ્યાર્થીઓએ અહિયા રહીને તમામ સંસ્કૃતિઓમાંથી ઘણું શીખ્યું છે, વિવિધ વાનગીઓ ખાધી છે અને હિન્દી, ગણિત અને GK જેવા વિવિધ ક્ષેત્રોમાં શૈક્ષણિક શક્તિ પ્રાપ્ત કરી છે. આ સાંસ્કૃતિક શક્તિ આડકતરી રીતે અન્ય વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોંચી રહી છે. બાળકોને પસંદગીયુક્ત રીતે એક્સપોઝરમાં ઉજાગર કરવા અને તેમને વિકાસના મુખ્ય ક્ષેત્રો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા સક્ષમ બન્યા છે, તેઓ વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં જોડાવવા તેમજ ભાષા અને વિષયો શીખવા માટે સક્ષમ બની રહ્યાં છે.

સૈનિક શાળાનું પરિણામ

તમને જણાવતા આનંદ થાય છે કે શૈક્ષણિક વર્ષના પ્રથમ છ મહિનામાં શૈક્ષણિક પરિણામો સારા રહ્યા છે, જો કે તેઓ અંગ્રેજી ભાષામાં આરામદાયક બન્યા હોવાથી પરિણામોમાં ૦૪-૧૪%નો સુધારો થયો છે. તમામ વિદ્યાર્થીઓએ અંતિમ પરીક્ષામાં ૮૦% અને તેથી વધુ ગુણ મેળવ્યા છે.

ભવિષ્ય ની યોજનાઓ

બનાસ ડેરી બનાસ સૈનિક સ્કૂલને ભારતની પ્રતિષ્ઠિત સૈનિક સ્કૂલ બનાવવાની સાથે ગ્રામીણ જનતાના બાળકોને ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ સેવા પૂરી પાડી શકે અને તેમના શરીર, મન, ચારિત્ર્ય સાથે રાષ્ટ્રીય ભાવના, અદમ્ય હિંમતની ભાવનાનો વિકાસ કરી શકે તેવી શાળા બનાવવા કટીબદ્ધ છે. નાગરિકો સાથે રુટ અને મુખ્યત્વે સંરક્ષણ સેવાઓ માટે ગણવેશમાં બહાદુર નાગરિકો ઉત્પન્ન કરવાનો હેતુ છે.

ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીએ બનાસ સૈનિક શાળાના વાર્ષિક ઉત્સવમાં ઉપસ્થિત રહીને કહ્યું હતું કે રાષ્ટ્રના હિતમાં કામ કરતાં હું ગર્વ અનુભવું છું. બનાસ સૈનિક શાળામાં ભાયાસ કરતાં બાળકો પોતાનું ભવિષ્ય ઉજ્જવળ બનાવશે અને રાષ્ટ્રની સેવામાં અમૂલ્ય યોગદાન આપશે અને સાથે સાથે અહી અભ્યાસ કરતાં ઘણા બાળકો તો ભવિષ્યમાં દેશની રક્ષા કરતાં જોવા મળશે. બાળકોને વધુ સારા નાગરિકો, શિક્ષિત યુવાનો, શિસ્તબદ્ધ, શારીરિક તંદુરસ્તી અને દેશની સુરક્ષા માટે સૈનિકો તરીકે વિકસાવવા માટે સોનિક સ્કૂલમાં મોકલવા બદલ વ્હાલીઓ, બનાસ ડેરી સહીત કર્મચારીઓનો આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

બનાસકાંઠા જિલ્લાના વિવિધ તાલુકાઓમાં બનાસ ડેરી દ્વારા યોજાયો દૂધ દિન અને મહિલા જાગૃતિ કાર્યક્રમ

દૂધ ઉત્પાદકોનો પૈસો એ પુરુષાર્થ, પરિશ્રમ અને પુણ્યનો પૈસા છે: ચેરમેન શંકરભાઈ ચૌધરી

બનાસ ડેરી દ્વારા મે ૨૦૨૪ દરમિયાન અમીરગઢ, વાવ તાલુકાના રામપુરા (એટા) અને લાખણીના આગથળા ખાતે ચેરમેન શંકરભાઈ ચૌધરીની અધ્યક્ષતામાં દૂધ દિન અને મહિલા જાગૃતિ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં વિશાળ સંખ્યામાં તાલુકાની મહિલા પશુપાલક અને ખેડૂતોએ હાજરી આપી હતી. ડેરીના કર્મચારીઓ દ્વારા કાર્યક્રમમાં પશુપાલન, ડેરીના વિવિધ વિભાગો અને વિષયો અંગે પશુપાલકોમાં જાગૃતિ ફેલાવવાના પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો તેમજ અથાગ પ્રયાસ અને પરિશ્રમ કરીને દૂધ ઉત્પાદનમાં અગ્રેસર રહેનાર મહિલા પશુપાલકોનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

દેશભરમાં દુધના સૌથી ઉંચા ભાવ આપતી બનાસ ડેરીના પશુપાલકો અને ખેડૂતો પશુપાલન વ્યવસાય તેમજ ડેરીને લગતા અલગ અલગ વિષયોથી માહિતગાર થઈ, તેને પોતાના વ્યવસાયમાં અપનાવીને વધુ આવક મેળવતા થાય એ ઉમદા અભિગમ સાથે છેલ્લા બે મહિનામાં જિલ્લાના દરેક તાલુકાની અંદર બનાસ ડેરી અને ગુજરાત કો-ઓપરેટીવ મિલ્ક માર્કેટિંગ ફેડરેશન દ્વારા દૂધ અને મહિલા જાગૃતિ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. દૂધ દિન અને મહિલા જાગૃતિ કાર્યક્રમમાં પશુપાલકો સાથે સંવાદ કરતા ચેરમેન શંકરભાઈ ચૌધરીએ જણાવ્યું હતું કે માં જગદંબાના સ્વરૂપ સમી માતા બહેનોને વંદન કરું છું, તેઓ શક્તિનું સ્વરૂપ છે. આજે મહિલા શક્તિના પ્રયાસ, પરિશ્રમ અને પુરુષાર્થ થકી જ બનાસ ડેરી વિશ્વફલક પર સુપ્રસિદ્ધ થઇ છે. જે બનાસ ડેરી માત્ર ૮ ગામડાઓ સાથે શરૂઆત કરી હતી, આજે દેશના ૮ રાજ્યોમાં તેના પ્લાન્ટ્સ શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. મહિલા પશુપાલકોના આશીર્વાદનાં લીધે દૂધનું ઉત્પાદન, સંપાદન, સંઘની મિલકતમાં વધારો, દુધના ભાવમાં વધારો, ટર્ન ઓવરમાં વધારો વગેરે જેવા અનેક પ્રગતિના કાર્યો અને વિકાસના આંકડાઓ જોવા મળે છે.

ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી બનાસ ડેરીના વિકાસ માટે સતત પરિશ્રમ કરે છે, જેનું પરિણામ એ છે કે અત્યારે સૌથી વધુ નફો પશુપાલકોને મળતો થયો છે.

દૂધના પૈસા ખોટી રીતે કોઈના ઘરમાં ગયા તો તે ક્યારેય સુખી નહિ થાય, કારણ કે આ પુરુષાર્થ, પરિશ્રમ અને પુણ્યના પૈસા છે. જો પૈસા ઘરમાં આવે પણ સુખ ન આવે, તો તે પૈસા કોઈ કામના નથી. હું બનાસ ડેરી સાથે રહીને, જે હક જેનો છે, તેને પરિશ્રમપૂર્વક પહોંચાડવાનો પ્રયત્ન કરું છું.

શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી
(ચેરમેન, બનાસ ડેરી)

કુપોષણને નાથવા બનાસ ડેરી ગુજરાતભરમાં પહોંચાડે છે પોષણક્ષમ આહાર

સમગ્ર વિશ્વમાં પાંચ વર્ષ કરતાં ઓછી ઉંમર ધરાવતા બાળકો પૈકી ત્રીજા ભાગના બાળકો કુપોષણ અથવા વધારે પડતા વજન કે જીવન પર્યંત આરોગ્ય સંબંધિત સમસ્યાથી પીડિત છે. જે બાળકોમાં કુપોષણ અંગે યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા જાહેર કરાયેલાં અહેવાલમાં જાણવા મળ્યું છે. આ અંગે યુનિસેફના એક્ઝિક્યુટીવ ડિરેક્ટર હેનરીટ્ટ ફોરે ચોંકાવનારો ઘટસ્ફોટ કર્યો હતો કે, જો બાળકોને પૂરતું ભોજન નહીં પ્રાપ્ત થાય તો તેઓનું જીવન પણ એકંદરે નબળુ જ રહેશે. આપણે આરોગ્યપ્રદ ભોજન માટેની લડતમાં સ્થિતિ ગુમાવી રહ્યા છીએ. આ સ્થિતિ ગરીબ અને મધ્યમ-આવક ધરાવતા દેશોમાં સવિશેષ જોવા મળે છે. ચાર વર્ષ અથવા મોટી ઉંમરના બાળકો કુપોષણનો ભોગ બને છે અથવા તો આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ માનસિક અને શારીરિક રીતે મુશ્કેલી ધરાવે છે. અત્યારે વિશ્વભરમાં બાળકો વેસ્ટીંગ, દુબળાપણા તેમ જ માંદગીનો સામનો કરી રહ્યા છે. આમ, આ તમામ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને બનાસ ડેરીએ કુપોષણને નાથવા યુનિસેફમાં માર્ગદર્શન અને ભારત સરકારના સહયોગથી બાળકો માટે પોષણક્ષમ વાનગી બનાવી આપવાનું બીડુ ઝડપ્યું છે, જે બાળકો માટે અસરકારક સાબિત થઈ રહી છે .

> **"**
> **કુપોષણથી બાળકોને રક્ષણ પૂરું પાડવા બનાસ ડેરીએ ઉપાડ્યું ભગીરથ કાર્ય**
> **"**

પહેલા ગુજરાતમાં સૌથી વધુ કુપોષણનો સામનો બનાસકાંઠા જિલ્લાના બાળકો કરી રહ્યા હતા. બનાસકાંઠા જિલ્લોએ આમ તો, અતિ પછાત અને અશિક્ષિત હતો. તેના કારણે લોકોમાં કુપોષણ અંગે પણ જાગૃતિ ન હોવાના કારણે મોટાભાગના બાળકો કુપોષિત હતાં.

કુપોષણથી બાળકોને રક્ષિત કરવા માટે એશિયાની સૌથી મોટી બનાસ ડેરીએ આ ભગીરથ કાર્ય ઉપાડ્યું છે. જેમાં યુનિસેફના નીતિ નિયમો અને માર્ગદર્શન તેમજ ભારત સરકાર અને ગુજરાત સરકારના સહયોગથી બનાસડેરીએ બાળકો અને માતાઓ તેમજ સગર્ભા મહિલાઓને પોષણક્ષમ આહાર મળી રહે તે માટે ટેઈક હોમ રાશન પ્લાન્ટની શરૂઆત કરી છે.

બનાસડેરી સંચાલિત ડીસા પાલનપુર હાઈવે પર આવેલ બાદરપુરા ઓઇલ પ્લાન્ટ ખાતે હાલમાં આ ટેક હોમ રાશન પ્લાન્ટ કાર્યરત છે ૨૪ કલાક કાર્યરત એવા આ પ્લાન્ટમાં રોજનો ૨૦૦ ટનથી પણ વધારે પોષણ આહારનુ પેકિંગ કરવામાં આવે છે. અત્યાધુનિક અને સંપૂર્ણ કમ્પ્યુટરરાઇઝડ આ પ્લાન્ટમાં સ્વચ્છતાથી લઈ ગુણવત્તા સુધીની તમામ બાબતોનું ચોકસાઈપૂર્ણ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે. હાલમાં આ પ્લાન્ટમાં ૨૪ કલાક કામ ચાલે છે. જેમાં ૨૦૦ થી પણ વધુ લોકોને રોજગારી મળી છે.

ગરીબી અને નિરક્ષરતાના અભાવે મહિલાઓ સગર્ભાવસ્થા દરમિયાન પૂરતો પોષણ આહાર લેતી નથી. જેના કારણે 0 થી ૬ વર્ષના બાળકો સુધીમાં કુપોષણની ખામીઓ જોવા મળે છે. ત્યારે આવા બાળકોને અને સગર્ભા મહિલાઓને ખાસ પોષણક્ષમ આહાર મળી રહે તે માટે આ પ્લાન્ટમાં પોષણક્ષમ આહારનું પેકિંગ કરવામાં આવે છે. જેમાં ઘઉં, ચોખા, દાળ, સોયાબીન, પામ તેલ અને વિટામિન્સને મિક્સ કરીને ફૂડ પેકેટ તૈયાર કરવામાં આવે છે.

બનાસડેરીના બાદરપુરા પ્લાન્ટ ખાતે રૂ. ૨૮.૫૦ કરોડના ખર્ચે આકાર પામેલ અને ૫૩૭૮ મેટ્રિક ટન આહાર પૂરો પાડતાં ૨૦૦ મેટ્રિકટન પ્રતિદિનની ક્ષમતા ધરાવતા ટેક હોમ રાશન પ્લાન્ટનું લોકાર્પણ ગુજરાત રાજ્યના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઇ રૂપાણીએ ૨૭ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૯ ના કર્યું હતું. જેમાં પૂર્ણાશક્તિ, માતૃશક્તિ અને બાળ શક્તિનું ઉત્પાદન થાય છે. આ પ્લાન્ટના પોષણક્ષમ આહાર દ્વારા ગુજરાતમાંથી કુપોષણ નાબૂદ કરવામાં મોટી મદદ મળી રહી છે. જેમાં ગુજરાત સરકાર દ્વારા સુનિશ્ચિત કરાયેલા ધારાધોરણો મુજબ પૂર્ણાશક્તિ માતૃશક્તિ અને બાલશક્તિ એમ ત્રણ પ્રકારના પોષક તત્વો યુક્ત ટેક હોમ રાશનનું ઉત્પાદન થાય છે.

મહિલાઓ માટે પૂર્ણાશક્તિ બાળકો માટે બાળશક્તિ અને સગર્ભા મહિલાઓ માટે માતૃશક્તિ એમ ત્રણ પ્રકારની પ્રોડક્ટ તૈયાર થાય છે.આ આહાર તૈયાર થાય તે પહેલા કાચા માલનું પણ લેબમાં ટેસ્ટ થાય છે અને આ પોષણક્ષમ આહાર તૈયાર થયા બાદ પણ તેની માઈક્રો લેબમાં ટેસ્ટીંગ થાય છે. ત્યારબાદ જ આ આહાર બાળકો અને મહિલાઓ સુધી પહોંચાડવામાં આવે છે. તેજ રીતે દૂધ સંજીવની યોજનાની નોડલ એજન્સી તરીકે કામ કરીને બનાસડેરી જિલ્લાભરની શાળાઓમાં પૌષ્ટિક દૂધ પહોચાડવાનું કામ પણ કરે છે. આમ, બનાસકાંઠા સહિત સમગ્ર ગુજરાતમાં કુપોષણ અસરગ્રસ્ત લોકોને પોષણક્ષમ આહાર આપવા માટે બનાસ ડેરીએ કાર્ય કરી રહી છે. જે અંતર્ગત ગુજરાતના ૧૫ જેટલાં જિલ્લાઓમાં પોષણક્ષમ આહારનું પેકીંગ કરી પ્લાન્ટથી લોકોના ઘર સુધી પહોંચાડવાનું કાર્ય પૂરજોશમાં ચાલી રહ્યું છે. ત્યારે બનાસ ડેરીએ આ કાર્ય શરૂ કર્યા બાદ કુપોષણમાં પણ ઉત્તરોત્તર ઘટાડો થયો હોવાનું સ્પષ્ટ દેખાઈ આવે છે.

ટેક હોમ રાશન પ્લાન્ટ કાર્યરત થયા પછીની શ્રેષ્ઠ કામગીરી:

બનાસડેરી હેઠળ ૧૨ જિલ્લામાં ૧૭000 આંગણવાડીઓમાં (અરવલ્લી, સાબરકાંઠા, બનાસકાંઠા, પાટણ, મહેસાણા, કચ્છ, મોરબી, પોરબંદર, જામનગર, જુનાગઢ, ગીર, સોમનાથ, દેવભૂમિ દ્વારકા) ટેક હોમ રાશન પૂરું પાડવામાં આવે છે.

ઉત્પાદન:બાલ શક્તિ ૫૦૦ ગ્રામ, ૧ કિલો માતૃશક્તિ અને પૂર્ણશક્તિ

આ પ્લાન્ટની ક્ષમતા ૨૦૦ એમટી પ્રતિ દિવસ છે.

૨૦૦ એમટી પ્રતિ દીવસન ક્ષમતા હોવા છતાં એના કરતા વધુ ઉત્પાદન કરવામાં આવે છે.

દેશના વરિષ્ઠ વ્યક્તિઓએ કરી કુપોષણ સામેના જંગમાં બનાસડેરીની પ્રવૃતિઓની સરાહના:

યુનીસેફના ગુજરાત હેડ શ્રીમતી લક્ષ્મીબેન ભવાનીજી: બનાસડેરી થકી કુપોષણ સામેની પ્રવૃતિઓની નોંધ લેતા તેમણે જણાવ્યું હતું કે બનાસડેરીનો ૪૨૧ જેટલો ફીલ્ડ સ્ટાફ ખેડૂત પરિવાર સાથે જોડાયેલો છે. ખેતી પદ્ધતિઓ વિશે શિક્ષિત કરવાની સાથે ગ્રામ્ય પ્રજામાં કિશોરવયે, સગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન શું શું કાળજી રાખવી તેનું પોષણ વંદના કાર્યક્રમ અંતર્ગત શિક્ષણ આપવાનું કામ પણ કરે છે.

કેન્દ્રીય મહિલા અને બાલવિકાસ વિભાગના મંત્રી શ્રીમતી સ્મૃતિબેન ઈરાની: તેમણે કુપોષણ સામેના જંગમાં બનાસડેરીની પ્રવૃતિઓની સરાહના કરતા જણાવ્યું હતું કે એશિયાની સૌથી મોટી ડેરી બનાસડેરી થકી કુપોષણ નાબૂદીનું ઉત્તમ કામ થઇ રહ્યું છે.

ઉમંગ મોલ ગામડાઓમાં પાથરે છે સમૃદ્ધિનો ઉજાશ

ગામડાઓને સુવિધાસભર બનાવી બનાસકાંઠા જિલ્લા, બનાસ ડેરી, લાખો પશુપાલકો તેમજ ખેડૂતોને સફળતા-સમૃદ્ધતા અને સર્વોપરિતાની નવી ઉંચાઈઓ સુધી લઇ જવાનો આત્મવિશ્વાસ, વિઝન તેમજ સપનું માનનીય ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીની નીતિ, નિયત અને નેતૃત્વમાં ઝળકે છે. ખેડૂતો અને પશુપાલકો દૂધ ઉત્પાદન થકી આર્થિક રીતે મજબુત બને, સાથે તેમને ઘર આંગણે જીવન જરૂરિયાતની તમામ પ્રકારની ચીજવસ્તુઓ મળી રહે તે અભિગમ સાથે ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીના પારદર્શક વ્યવહાર અને સક્ષમ નેતૃત્વ હેઠળ બનાસ ડેરીએ બનાસકાંઠા જિલ્લાના અલગ અલગ ગામડાઓમાં સ્થિત અલગ અલગ દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી ખાતે નવા ઉમંગ મોલ શરૂ કરવામાં આવી રહ્યાં છે.

પશુપાલકોના જીવનને સુવિધાથી સજ્જ, આર્થિકરીતે સમૃદ્ધ અને આત્મનિર્ભર બનાવવાના હકારાત્મક અભિગમ તેમજ ખેડૂત અને પશુપાલક પોતાના ઘરની નજીકથી જીવન જરૂરિયાતની ચીજવસ્તુઓ વિવિધ ખરીદીના વિકલ્પો સાથે ઉચ્ચ ગુણવતા અને વ્યાજબી ભાવે ખરીદી કરી શકે એ ઉદેશ્ય સાથે બનાસ ડેરી બનાસકાંઠા જિલ્લાના ગામોમાં ઉમંગ મોલ શરુ કરી રહી છે. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની આત્મનિર્ભર ગ્રામની ભાવનાને બનાસ ડેરી સહકારી ક્ષેત્રમાં ઉમંગ મોલ થકી જનભાગીદારી દ્વારા સાકાર કરી રહી છે.

“જો ગામડાઓ સમૃદ્ધ, સુવિધાસભર અને સ્વાવલંબી બનશે તો દેશ સર્વોપરી બનશે, એની સાથે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીના આત્મનિર્ભર ભારતના સપનાને સાકાર થવા સાથે દેશની અર્થવ્યવસ્થાને પાંચ ટ્રિલિયન ડોલર બનાવવામાં ગામડાઓનું યોગદાન અમૂલ્ય બની રહેશે”
માનનીય ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી

“ ઉમંગ મોલની વિશેષતાઓ: ”

બનાસ ડેરી દ્વારા જિલ્લાભરના અલગ અલગ ગામડાઓમાં શરુ કરાયેલા ઉમંગ મોલ મોટા શહેરો, જિલ્લા-તાલુકાના બજારમાં જોવા મળતા મોલ કરતાં એકદમ અલગ અને શ્રેષ્ઠ છે. આ ઉમંગ મોલ અન્ય કરીયાણા દુકાન કરતાં પ્રોડક્ટ્સ વેચાણમાં વધુ શ્રેષ્ઠ અને ખરીદી કરવામાં વધુ સરળ છે.

બનાસ ડેરીના આ ઉમંગ મોલમાં રોકડ વિના ખરીદી કરી શકાય છે, જયા રે અન્ય કરીયાણા દુકાનમાં પૈસાની ચુકવણી ત્વરિત કરવાની હોય છે. આ ઉમંગ મોલમાં પ્રમાણિક રીતે કોપ્યુટર બિલિંગ કરાય છે, જયારે અન્ય કરીયાણા દુકાનમાં બિલ વગર વેચાણ કરવામાં આવે છે. આ ઉમંગ મોલમાં ૭ દિવસની વિનિમય સુવિધા ઉપલબ્ધ છે, જયારે અન્ય કરીયાણા દુકાનમાં આ સુવિધા ઉપલબ્ધ નથી. આ ઉમંગ મોલમાં વ્યક્તિગત કર્મચારીને તાલીમ આપવામાં આવે છે, જયારે અન્ય મોલમાં તાલીમનો અભાવ જોવા મળે છે. આમ, ઘણીબધી સકારાત્મક બાબતોના લીધે ઉમંગ મોલ ગ્રામીણ વિસ્તારમાં રહેતા પશુપાલક અને ખેડૂત માટે મદદરૂપ છે.

ગામડાઓમાં ઉમંગ મોલના આવવાથી પશુપાલકો-ખેડૂતોને મોટો ફાયદો થઇ રહ્યો છે. કારણ કે હવે ખેડૂતો અને પશુપાલકોને ખરીદી કરવા માટે ઘરથી દુર ભાડું ખર્ચીને બજાર જવું પડતું નથી, ખરીદી માટે વધુ સમય બગાડવો પડતો નથી અને ખરીદી કરવા માટે રોકડ પૈસાની પણ જરૂર પડતી નથી. પશુપાલકો(મંડળીના સભ્યો) રોકડ પૈસા ચુકવ્યા વગર ઉમંગ મોલમાં જેટલી પણ વસ્તુઓ ખરીદવી હોય એ ખરીદી કરીને પોતાનો મેમ્બર કોડ ત્યાં કાઉન્ટર ઉપર આપવાનો અને બિલ ઓટોમેટિક દૂધના બેલેન્સની સામે એડજસ્ટ કરાવી દે છે એટલે કે દુધના પગારમાંથી ખરીદીની ચુકવણી કરી દેવામાં આવે છે. આ ઉમંગ મોલમાં ખરીદી કરવાથી જિલ્લાના પશુપાલકો અને ખેડૂતોના પૈસા એમની પાસે જ પરત આવે છે તેમજ એમણે કરેલા ઉત્પાદનમાંથી બનાસ ડેરીમાં તૈયાર થયેલી વસ્તુઓ ઉમંગ મોલમાં જ વેચાય છે, જેનો ફાયદો એમને જ મળી રહ્યો છે.

અમૂલ ઓર્ગેનિક ફૂડ
સ્વાસ્થ્ય માટે ફાયદાકારક અને પૌષ્ટિક તત્વોથી ભરપુર

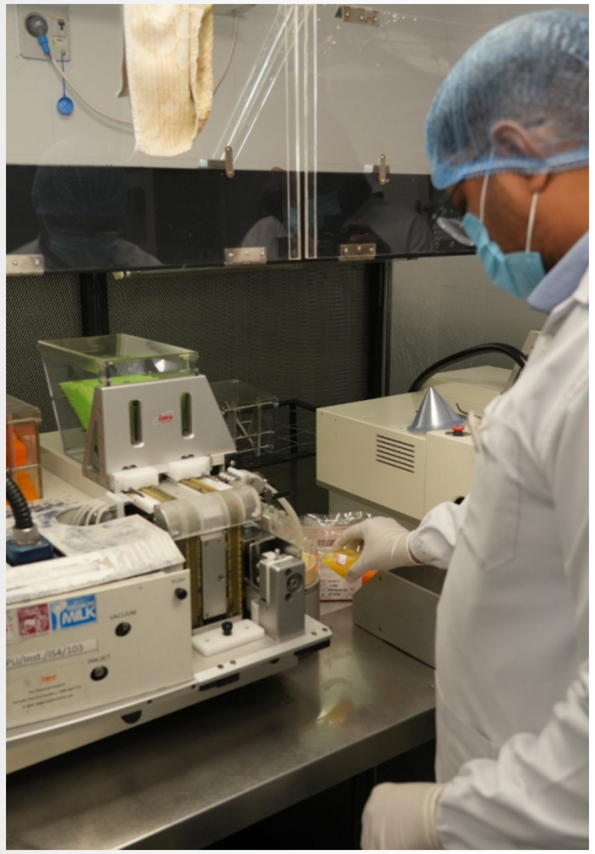

પશુસંવર્ધન માટે આધુનિક સુવિધા અને ટેક્નોલોજીથી સજ્જ સીમેન સ્ટેશન,દામા

ભારત તથા સમગ્ર વિશ્વમાં પશુપાલન વ્યવસાયને વધુમાં વધુ નફાકારક બનાવવા માટે વૈજ્ઞાનિક બીજદાનથી પશુ સંવર્ધન એ પશુપાલન ક્ષેત્રમાં અવિભાજીત અંગ બની ગયુ છે. આજે વિશ્વના પ્રગતિશીલ દેશોમાં પશુ સંર્વધન વૈજ્ઞાનિક બીજદાન વધુમાં વધુ થાય છે. થીજવેલ વીર્યને વૈજ્ઞાનિક બીજદાન અને ગર્ભપ્રત્પારોપરાની પધ્ધતિમો પશુ સંર્વધન ક્ષેત્રે અગ્રીમ સ્થાન મેળવ્યો છે.

બનાસકાંઠા જીલ્લો ગુજરાતની ઉત્તરે પ્રશ્ચિમે આંતર રાજય તથા આંતરરાષ્ટ્રીય સીમા સાથે સંકળાયેલો છે. જેમાં મોટા ભાગનો વિસ્તાર ડુંગરાળ, રણ તેમજ આદિવાસી વિસ્તારમાં વહેચાયેલો છે.આ જીલ્લાનો મુખ્ય વ્યવસાય પશુપાલન છે. જે જીલ્લાના ગરીબ લોકોને આજીવીકા રખી આપે છે. આ જીલ્લામાં જગવિખ્યાત કાંકરેજ જાતીની ગાય, બળદ તથા મહેસાણી ભેંસ મુખ્ય પશુધન છે.

જીલ્લા માટે ગરીબી નિવારણ તથા સામાજિક આર્થિક ઉત્થાન માટે પશુધન વ્યવસાય અસરકારક સાધન બની રહેલ છે. આમ ગ્રામ્ય ગરીબોને ઉંચા લાવવા માટે અવાર-નવાર અછતના વર્ષોમાં ખેતી નિષ્ફળ નિવડેશે ત્યારે પશુપાલનએ આર્શિવાદરૂપ વ્યવસાય બની રહે છે. તે માટે જો પશુપાલકો પાસે વધુ દૂધ આપનાર પશુઓ હશે તો તેઓ વધુ આર્થિકરીતે મજબુત બનશે. એ હેતુને ધ્યાનમાં રાખીને બનાસડેરી દ્વારા જિલ્લાના પશુપાલકોને વૈજ્ઞાનિક બીજદાન થકી પશુઓની નવી ઓલાદો મેળવી આપવામાં મદદ કરે છે.

બનાસકાંઠામાં હાલ દૂધ સંપાદનમાં કાંકરેજ (દેશી) ગાય, ભેંસ અને ગાયના દુધનો સમાવેશ થાય છે. તેમાં કાંકરેજ ગાયનું દૂધ તો નહીવત પ્રમાણમાં જ આવે છે. બનાસકાંઠા જિલ્લામાં જતન અને સંરક્ષણ કરવા બનાસડેરીએ કાંકરેજ ગૌવંશ સુધારણા અને સંરક્ષણ કાર્યક્રમ અમલમાં મુકેલ છે.

પશુ સંવર્ધનમાં ઝડપી સુધાર થાય તે માટે બનાસડેરી દ્વારા લેવાયેલ પગલા

દામા ખાતે મહેસાણી ભેંસ, કાંકરેજ ગાય અને એચ.એફ. ગાયના સારી ઓલાદના આખલા/પાડા રાખવામાં આવ્યા છે. આખલા/પાડાની પસંદગી કરવા માટેનો માપદંડ પણ ઉંચો કરવામાં આવ્યો છે.ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી સાહેબના નેતૃત્વમાં બનાસડેરીની પશુ સવર્ધન નીતિમાં ઉતરોત્તર ઘણી પ્રગતિ થઇ છે. અત્યારે અઠવાડિયામાં અંદાજીત ભેંસ , કાંકરેજ ગાય અને એચ.એફ ગાયના આખલા અને પાડાના ૪૬૬૭૦ થી વધુ ડોઝ તૈયાર થાય છે. જે ભેંસો દૈનિક ૨૦ થી ૩૨ લીટર દૂધ ,કાંકરેજ ગાયો દૈનિક ૨૦ થી ૨૬ લીટર દૂધ અને એચ.એફ. ગાયો પણ દૈનિક ૩૦ થી ૬૦ લીટર દૂધ આપતી હોય તેવા પશુઓના ઉત્તમ ઓલાદના આખલા/પાડા ની પસંદગી કરી દામા ખાતે ઉછેર કરી લેબોરેટરી પરીક્ષણ કરી.

બીજદાનના ડોઝ બનાવવામાં આવે છે. વધુમાં સંઘ દ્વારા પાડી / વાછરડી આવે તેવા સેક્સ સોર્ટેડ (Sex Sorted) બીજ્દાનના ડોઝ પણ ખરીદી કરીને માત્ર રૂ.૧૦૦ પ્રતિ ડોઝ (ભેંસ અને એચ.એફ) તથા કાંકરેજ ના વિનામૂલ્યે આપવામાં આવે છે .ગર્ભ પ્રત્યારોપણ પ્રોજેક્ટ પણ ચાલુ છે. પશુની ઓલાદ માં સુધારો થાય અને દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો થાય તેના માટે તમામ પ્રયાસો કરવામાં આવે છે. સાંઢમાંથી દામા ખાતે બીજદાન ડોઝ બનાવીને જિલ્લાના બીજદાન કેન્દ્રો ઉપર વિતરણ કરવામાં આવે છે જેથી આવનાર પશુધન વધુ દૂધ આપતું થાય અને દૂધ ઉત્પાદકોની આવક બમણી થાય જેથી તેઓ આર્થિક રીતે પગભેર થઈને આત્મનિર્ભર બને.

બનાસ ડેરીએ અમલમાં મૂકી દેશી ગાયની વાછરડી-ભેંસની પાડી ઉછેર સહાય યોજના

બૃહદ બનાસકાંઠા જીલ્લો એ પશુપાલન આધારીત જિલ્લો છે. જિલ્લામાં અન્ય ઉદ્યોગોના અભાવે મોટાભાગના ખેડૂતો દૂધ થકી પોતાનો આર્થિક વ્યવહાર ચલાવે છે. પરંપરાગત રીતે આપણા દૂધ ઉત્પાદકો ગાય અને ભેંસના ઉછેરનું કામ કરતા હતા. વાછરડી અને પાડી ઉછેર ખર્ચાળ હોવાથી પશુપાલકોમાં વાછરડી અને પાડી ઉછેર માટે ઉદાશીનતા જોવા મળી રહેલ છે. જેના કારણે કિંમતી આનુવંશિક ગુણો ધરાવતી ગાય અને ભેંસનું ઉછેરનું કામ ઓછું થયું છે. જિલ્લાના દૂધ ઉત્પાદકોના આર્થિક ઉપાર્જન તેમજ કિંમતી આનુવંશિક ગુણો ધરાવતી ગાય અને ભેંસના બચ્ચાઓના ઉછેર કરવાની પ્રવૃતિને વેગ મળે તે માટે દૂધ ઉત્પાદકોના હિતાર્થે દેશી ગાયની વાછરડી-ભેંસની પાડી ઉછેર સહાય યોજના સામેલ શરતો અને નિયમોને આધીન અમલમાં મુકેલ છે

આ યોજના અંતર્ગત જિલ્લામાં જે પશુમાલિકો પોતે કે તેમના વારસદારો પાડી/ દેશી ગાયની વાછરડી ઉછેરવા માગતા હોય તેવા પશુ માલીકો ૯ મહીના કે તેનાથી નાની ઓછામાં ઓછી ૧૦ દેશી ગાયની વાછરડીઓ કે ભેંસની ભેંસની પાડી તેમની પાસે હોય કે વેચાણથી લાવીને સદર સહાય યોજનાનો લાભ લઈ શકશે અને યોજના થકી વૈજ્ઞાનિક ઢબે ઉછરેલ પાડી-વાછરડીનો મૃત્યુ દર ઘટશે, બાળપણમાં પાડી-વાછરડીનો સારો વિકાસ થશે, પ્રથમ વિયાણની ઉંમર ઘટશે, જીવન કાળનું કૂલ દૂધ ઉત્પાદન વધશે અને જિલ્લાના વાતાવરણમાં વધુ દૂધ આપતી ભેંસ અને દેશી ગાયના બચ્ચાઓને વૈજ્ઞાનિક ઢબે ઉછેર કરી સદર ગાભણ પાડી/દેશી વાછરડીઓ બૃહદ બનાસકાંઠા જિલ્લાના દૂધ-ઉત્પાદકોને સરળતાથી મળી રહેશે.

“
સૌર ઉર્જાની દિશામાં બનાસ ડેરીની અગ્રેસરતા
”

છેલ્લા કેટલાક દાયકાઓમાં, ટકાઉ ઊર્જાની જરૂરિયાતને કારણે વિવિધ સ્ત્રોતોમાં વધારો થયો છે અને પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ પર વધુ ઝુંબેશ સાથે જેમ કે સંસાધનોની અવક્ષય, નવીનીકરણીય ઉર્જા પર નવું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું છે, ત્યારે આજના આધુનિક યુગમાં સૌર ઉર્જા એક મહત્વપૂર્ણ વિકલ્પ તરીકે ઉભરી આવ્યો છે. બનાસ ડેરીએ ૧૧.૯૦ કરોડના ખર્ચે પાલનપુર, લખનૌ, ફરીદાબાદ અને કાનપુરના પ્લાન્ટ સોલાર પેનલ લગાવીને વીજળીના વપરાશમાં મે ૨૦૧૮ થી આજસુધીમાં કરોડની બચત કરી છે. બનાસ ડેરી પુનઃપ્રાપ્ત ઉર્જા ક્ષેત્રમાં પોતાનો અમૂલ્ય ફાળો આપવાના અભિગમ સાથે સૌર ઉર્જા ક્ષેત્રમાં વિશેષ ધ્યાન આપે છે તેમજ દેશમાં ક્યારેય પૂર્ણ ન થનાર ઉર્જાના ઉપયોગને પ્રોત્સાહિત કરે છે.

બનાસ ડેરી વિશાળ સંસ્થા છે, જેમાં દૈનિક મોટા પ્રમાણમાં વીજળીનો વપરાશ થતો હતો સાથે એની પાછળ પણ કરોડોનો ખર્ચ થતો હતો. ભવિષ્યની માંગને ધ્યાનમાં રાખીને સૌર ઉર્જાને સ્વીકારી બનાસ ડેરીએ ના માત્ર વીજળી બચાવી પરંતુ પ્રકૃતિની ચિંતા કરી, વીજળી પાછળ થતાં મોટા ખર્ચને ઘટાડી તેનો ફાયદો ખેડૂતોને આપ્યો અને કુદરતી ઉર્જાનો ઉપયોગ કરીને પ્રકૃતિ સંરક્ષણનો સંદેશો આપ્યો છે. સોલાર પેનલ સૌર ઉર્જા પર આધાર રાખે છે, જે ઊર્જાના નવીનીકરણીય અને પર્યાવરણને અનુકૂળ સ્ત્રોત છે. સોલાર પેનલ આપણી ઉર્જાની માંગ પૂરી કરતી વખતે કોઈપણ પ્રકારના ગ્રીનહાઉસ ગેસનું ઉત્સર્જન કરતી નથી. તેઓ લાંબા ગાળે ખર્ચ-અસરકારક પણ છે. ઉપરાંત, સોલાર પેનલ્સમાંથી મેળવેલી ઊર્જાને બેટરીમાં સંગ્રહિત કરી શકાય છે અને જ્યારે સૂર્યપ્રકાશ ન હોય ત્યારે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. સોલાર પેનલ ખૂબ ટકાઉ હોય છે અને આશરે ૨૫ વર્ષ સુધી સેવા આપી શકે છે. ઊર્જાના અન્ય સ્ત્રોતોની સરખામણીમાં આ ખૂબ લાંબુ છે.

ભવિષ્યની માંગને ધ્યાનમાં રાખીને બનાસ ડેરીના ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી સૌર ઉર્જાનો વપરાશ વધુ કરવાનું જણાવેલ છે. આગામી સમયમાં બનાસ સંકુલમાં સોલાર ઉર્જાનો ઉપયોગ કરવાનું આયોજન કરેલ છે. તેમનું કહેવું છે કે વીજળી પાછળ થતાં ખર્ચને ઘટાડીને મોટી રકમની બચત કરવી જરૂરી છે, જે થકી ખેડૂતો અને પશુપાલકોને વધુ ફાયદો આપી શકાય. માત્ર ૯ વર્ષના સમયગાળાની અંદર જ બનાસ ડેરીએ કરોડો રૂપિયાની બચત કરી છે.

સ્વચ્છ દૂધનું ઉત્પાદન

દૂધ એ પ્રાકૃતિક પોષક તત્વોનો ઉત્તમ સ્ત્રોત છે, જેણે ગ્રામીણ અર્થતંત્રને મજબૂત બનાવવામાં અને લોકોનું જીવન ધોરણ સુધારવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી છે. ચેરમેન શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરીના નેતૃત્વમાં દૂધનું સંપાદન તો વધ્યું જ સાથે પશુપાલકોની આવક-સુખ સુવિધામાં પણ અદભૂત પરિવર્તન આવ્યું છે. પરંતુ આજના આધુનિક યુગમાં સ્વચ્છ દૂધનું ઉત્પાદન થાય તે મહત્વનું છે. ગાય કે ભેંસનું દૂધ મંડળીમાં આપી દેવાથી જવાબદારી પુરી થઇ જતી નથી. અત્યારે આપણો ભારત દેશ દુનિયાભરમાં દૂધ ઉત્પાદન ક્ષેત્રમાં સૌથી આગળ છે, પરંતુ આ પરિસ્થિતિમાં પશુપાલકોની જવાબદારી વધુ વધી જાય છે. બદલાતા સમય સાથે દુધને સ્વચ્છ રાખવાની જવાબદારી આજના સમયની માંગ છે ત્યારે આજે સ્વચ્છ દૂધનું ઉત્પાદન કેવી રીતે કરવું તે અંગે અહિયા જણાવવામાં આવ્યું છે. જો સ્વચ્છ દૂધનું ઉત્પાદન થાય અને વાનગીઓ બને આપણને અને ડેરી બંનેને ફાયદો થશે.

સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદનનું મહત્વ:

- સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદનથી ઉત્પાદક, વિતરણ કરનાર અને વાપરનાર એમ ત્રણેયને ફાયદો થાય છે.
- સ્વચ્છ દૂધથી ઉત્પાદકને ભાવ ઊંચા મળે છે તથા સમૃદ્ધિમાં વધારો થાય છે.
- સ્વચ્છ દૂધ થકી આરોગ્ય સારું રહે છે અને પૌષ્ટિક આહાર મળે છે.
- સ્વચ્છ દુધની બનાવટો વધુ સમય સુધી સાચવી શકાય છે તેમજ ઉચ્ચ ગુણવત્તાયુક્ત રહે છે.
- દૂધની પેદાશોની નિકાસ કરવાનું સરળ રહે છે.
- દૂધ અને તેની બનાવટોના આરોગ્યને લગતા ધારાધોરણો જાળવવાનું કામ સરળ બને છે.
- સ્વચ્છ દૂધ લાંબા સમય સુધી બગડતું નથી જેથી તેનો વેપાર કરનાર પોતાની અનુકુળતાએ તેનો વેપાર કે વિતરણ કરી શકે છે.

સ્વચ્છ દૂધનું ઉત્પાદન કરવા આ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીએ:

- પશુને સ્વચ્છ અને નિરોગી રાખવું.
- પશુ બાંધવાની જગ્યા (ગમાણ) સ્વચ્છ રાખવી.
- તેને સ્વચ્છ પાણી પીવા આપવું.
- દૂધ દોહવા અને દૂધ રાખવા માટે સ્ટેનલેસ સ્ટીલનાં સ્વચ્છ વાસણનો જ ઉપયોગ કરવો.
- દૂધ દોહતા પહેલાં હાથ સાબુથી ધોવાં.
- બાવલાં સ્વચ્છ પાણીથી ધોઈને સાફ ધોયેલા કપડાથી સૂકવવા.
- દૂધ દોહતા પહેલાં દરેક આંચળ માંથી દૂધની એક-બે ધાર બહાર જતી કરવી.
- દૂધ દોહનાર સ્વચ્છ અને નિરોગી માણસ હોય, જેઓ બીડી, તમાકુ, પાન વગેરેનું દોહતી વખતે સેવન ન કરે.
- દૂધ આપતાં પશુનં લીલો ચારો ખવડાવવો.
- દોહ્યા પછી બાવલાં સ્વચ્છ પાણીથી ધોવાં અને પછી જીવાણુંનાશક મિશ્રણમાં બોળવાં જેથી આંચળમાં થતાં રોગથી બચે.
- દૂધ ઢાંકીને મંડળી સુધી જલ્દી પહોંચાડવું.
- જો સંભવ હોય તો મંડળી પર દૂધ ઠંડું રાખવુ જેથી તે બગડે નહીં.

બનાસ ડેરી સાથે જોડાયેલ સૌ પશુપાલકો ઉપર જણાવેલ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને દૂધનું ઉત્પાદન કરે તો દૂધ ઉત્પાદકો, ડેરી તેમજ ગ્રાહકોને ફાયદો થશે. ચાલો, આપણે સૌ સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદનની ઝુંબેશમાં જોડાઈ મોટા પ્રમાણમાં સ્વચ્છ દૂધનું ઉત્પાદન કરીએ.

**છેવાડાના વિસ્તારમાં રહેતી
મહિલાઓ
દૂધ ભરાવીને પરિવારનો આધાર
અને રક્ષણહાર બની છે.
બનાસકાંઠાની સશક્ત,
સક્ષમ અને સ્વાવલંબી
નારી શક્તિને સલામ!**

ગોબર ધન પ્રોજેક્ટ થકી આવી ક્રાંતિ

ખેડૂતો અને પશુપાલકોની આવક બમણી કરવા તેમજ ગ્રામીણ વિસ્તારના જૈવિક ધન કચરાનો અસરકારક નિકાલ કરી સ્વચ્છતાને પ્રોત્સાહન આપવા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીના માર્ગદર્શન હેઠળ કેન્દ્ર સરકારે વર્ષ ૨૦૧૮ માં ગોબર ધન યોજના અમલમાં મૂકી હતી. તેમણે બતાવેલા વેસ્ટમાંથી બેસ્ટનું સર્જન કરવાના વિઝનને અનુસરીને બનાસ ડેરીએ ગોબરમાંથી બાયો CNG નું ઉત્પાદન કરી વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ તેમજ વેલ્થનું સર્જન કર્યું છે, જેનો સીધો જ ફાયદો પશુપાલકોને મળી રહ્યો છે. પશુપાલકોની સુખાકારી અને સમૃદ્ધિમાં વધારો કરવાની બનાસ ડેરીની પ્રતિબધ્ધતા ખુબજ પ્રસંશનીય છે.

બનાસ ડેરીએ કુલ 984 પશુપાલકો જોડેથી ગોબર ખરીદીને કુલ રૂ. 4,14,81,541 રૂપિયાની પૂરક આવક ઊભી કરી છે.

રાજ્યના ખેડૂતો અને પશુપાલકોની આવક વધારીને તેમને આત્મનિર્ભર બનાવવામાં બાયોગેસ પ્લાન્ટ એક શક્તિશાળી માધ્યમ તરીકે ઉભરી આવ્યું છે. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજી આત્મનિર્ભર ભારતના સ્વપ્નને પરિપૂર્ણ કરવા સર્વે લોકોએ બનાસ બાયો સી.એન.જી ને અપનાવ્યો છે.

બનાસ ફૂડલેન્ડ રેસ્ટોરન્ટ

આત્મનિર્ભર બનાસ ડેરીનું આ એક અનોખું સાહસ છે, જે બનાસકાંઠાના ભોજનનો અસલી સ્વાદ લોકોને આપે છે

પરિવાર સાથે તમારી મનપસંદ અને સ્વાદિષ્ટ વાનગીઓનો સ્વાદ માણવા આજે જ પધારો.